

GRENZELOOS OP JACHT

Veel regeringsleiders hebben hun handen vol aan het bedenken van oplossingen om de financiële crisis het hoofd te bieden. In China gaat het net even anders.

TEKST: BERT VAN DIJK
(FREELANCECORRESPONDENT IN SHANGHAI)

China lijkt de huidige economische malaise juist als het momentum te zien om in het buitenland strategische handelsbanden aan te halen. De afgelopen week was een groot deel van de Chinese regeringstop in het buitenland. President Hu Jintao was 'on tour' in een aantal Afrikaanse en Aziatische landen, terwijl vicepresident Xi Jinping op hetzelfde moment door Latijns-Amerika aan het reizen was.

MILJPAAL IN AFRIKAANSE HANDEL

Voorals in Afrika is de Chinese invloed groeiende. Het afgelopen jaar passeerde de handel tussen China en zijn Afrikaanse partners de grens van 100 miljard dollar. Die mijlpaal werd twee jaar eerder gerealiseerd dan als doelstelling door beide partners was vastgelegd. In 2000 dreven China en Afrika nog handel voor 'slechts' 100 miljoen dollar.

Het afgelopen jaar sloeg voor het eerst een handelsoverschot met Afrika om in een handelstekort, hetgeen het groeiende belang van de Chinese import van belangrijke grondstoffen illustreert. Het handelstekort kwam vorig jaar uit op ruim 5 miljard dollar, terwijl een jaar eerder nog sprake was van een handelsoverschot van 940 miljoen dollar. De import nam afgelopen jaar toe met 54 procent naar 56 miljard dollar en de export naar Afrika met 36 procent tot bijna 51 miljard dollar.

Inmiddels heeft China met twintig Afrikaanse landen een handelsstroom van meer dan 1 miljard dollar, zes landen meer dan een jaar eerder. Belangrijkste grond-

stoffen waar China op uit is, zijn onder andere koper (bijvoorbeeld uit Zambia) en ijzererts (Liberia). In ruil voor de toegang tot deze grondstoffen kunnen Afrikaanse landen rekenen op kwijtschelding van schulden en de aanleg van moderne wegen, havens en scholen.

Maar ook in minder grondstofrijke landen tinnert China aan de weg. Zo legde Hu afgelopen week de eerste symbolische steen voor een 2,6 kilometer lange brug die China gaat bouwen in Mali. De Chinese aanwezigheid in Afrika leidt in het Westen desondanks niet zelden tot verontwaardiging, vooral omdat China zich op het oog niet al te veel bemoeit met de politieke situatie in 'crisislanden'.

GROOTSTE BUITENLANDSE INVESTERING

Maar niet alleen in Afrika is China juist nu op jacht naar grondstoffen. Ook in Australië heeft China grote plannen, getuige de geplande kapitaalinjectie van ruim 19 miljard dollar door het Chinese staatsbedrijf Chinalco in het Australische mijnbouwbedrijf Rio Tinto. Het gaat om de grootste buitenlandse investering van China tot nu toe. Als de deal de goedkeuring krijgt van alle betrokken toezichthouders, verdubbelt Chinalco zijn belang in Rio Tinto tot 18 pro-

ANP / HU JINTAO IN SENEGAL

cent. Daarnaast zijn de Chinezen van plan om ruim 12 miljard dollar te investeren in een aantal bestaande ijzerertsminen van Rio en nog eens een miljard dollar in de ontwikkeling van nieuwe projecten.

Chinalco kocht vorig jaar voor het eerst een belang in Rio Tinto voor 14 miljard dollar. Door die transactie en de scherp dalende grondstofprijzen trok het Australische BHP Billiton een vijandig bod van 66 miljard dollar op Rio Tinto in. Nu Rio Tinto worstelt met zijn hoge schuldpositie van bijna 40 miljard dollar, een erfenis van de overname van zijn Canadese branchegenoot Alcan twee jaar geleden, ziet Chinalco zijn kans schoon.

Of de deal uiteindelijk beklonken wordt, is nog maar zeer de vraag. De Australische overheid moet nog groen licht geven en een aantal Rio-aandeelhouders is faliekant tegen de kapitaalinjectie omdat ze vinden dat Rio op het dieptepunt van de markt zijn kroonjuwelen voor een appel en een ei van de hand doet. ■